

Indledning:

Der er ikke så meget nyt under solen i forhold til sidste år. Havets tilstand er stadig et aktuelt emne og arbejdet med den grønne trepart fylder en del. Men det har I jo netop hørt en del om fra de udvalgte DN-repræsentanter - Kasper og Stine.

Meget i den grønne dagsorden i pressen kan drejes hen mod det kommende kommunalvalg. Der bliver skrevet meget om specielt VE anlæg - mest med konteksten - på bekostning af natur i og omkring specielt Vallø storskov Lellinge Frihed. I DNs optik behøver det ene ikke at udelukke det andet. Blot man tænker sig om og medtager forbedringstiltag for natur i planlægningen. Samtidig skal her selvfølgelig præciseres at ødelæggelse af ultrafredede bilag IV arters habitater er et "no go".

Møder i DN-Køges bestyrelse:

Der er siden sidste årsmøde været afholdt 7 ordinære bestyrelsesmøder i DN-Køge. Møderne er blevet afholdt i Det Grønne Hus hhv. på Køge Fællesjord. Derudover er der afholdt to sociale arrangementer for bestyrelsen og andre aktive frivillige. Først holdt vi i december julefrokost på Jenners Docside. Start august holdt vi vanen tro hjemmelavet sommerfrokost i Sejlklubben Ege, Strøby Egede. Ved dette møde blev vores nye erhvervelse – en undervandsdrone købt for Velux midler - afprøvet.

Efterårets møde i **Repræsentantskabsmøde** foregik d. 24. november i Middelfart, hvor Richardt og Birgit repræsenterer DN Køge. Det samme gjorde sig gældende for **forårets Grønne landsmøde i hovedforeningen (REP møde)** igen i Vingstedcentret. Ærgerligt at vi ikke var flere afsted fra vores afdeling. Igen var der masser af fælles aktiviteter og telte med forskellige temaer, så vi fik et par gode dage i samvær med de andre aktive i foreningen. Mona Juul fra De konservative var hovedtaler under middagen lørdag.

Ud over REP-møderne har der været afholdt 2 møder i **samråd Sjælland**. D. 17. marts i Køge Roklub hvor det var os i DN Køge der var arrangør. Her startede vi med en rundvisning i området ved Skensved ådal. Bettina fra KLAR forsyning fortalte om projektet og hele processen med at gennemføre det tekniske anlæg således at det samtidig giver den størst mulige naturgevinst. Hun fortalte hvad der er opnået indtil nu. Og hvad det fremadrettede arbejde langs hele å-strækningen ud til Køge bugt indebærer. Efterfølgende var der spisning i klubhuset og opdateringer fra de aktuelle treparter om status og udfordringer med arbejdet.

D.4. oktober var det DN Vordingborg der var vært. Vi var rundt på Munks banke <https://www.dknf.dk/oplev-naturen/munks-banke/>, som er et projekt hvor Danmarks Naturfond har fået doneret området og DN herefter i samarbejde med forvaltningen har fået etableret et virkelig flot overdrev og naturområde. Efterfølgende var Treparten igen på programmet. Fire af de fem sjællandske treparter er kommet i land med aftaler. Kun Isefjord og Roskilde fjord mangler at indgå endelig aftale. (Og det er vist på plads nu)

Begge møder yderst spændende – med gode debatmøder og hyggeligt samvær på tværs af afdelingerne. Vær obs på at det er alle DN-medlemmer, der kan deltage i disse møder og ikke blot bestyrelsesmedlemmer.

Aktiviteter i løbet af perioden:

3 x Natur Råds Møder (NR) – i april, maj og september. NR er tænkt som de grønne NGO'er og øvrige interessenters mulighed for at komme med input til prioritering af emner til den årlige naturhandleplan (NHP) – der selvfølgelig tager udgangspunkt i naturstrategien.

To af møderne blev afholdt ude ”i naturen”. I Præsteskovene og den nye tilstødende klimaskov. Og ved Spanager hvor der skal etableres erstatningsnatur til Køge Dige projektet, men hvor der også er muligheder for at udvikle sammenhængende naturområder i forbindelse med Køge Å og Ejby Sø og se på synergieffekter i forhold til fx grundvandsbeskyttelse og grøn trepart.

DNs **Mærkesagsprojekt** ”Naturen i centrum eller Køges hjerte” som vi var heldige, blev en del af Byrådets Naturstrategi, er desværre stadig ikke kommet så meget længere. Men de foreslåede arealer er tænkt ind i DN-Køges forslag til områder for trepartens omlægningsplaner.

De andre vigtige emner for DN – Køge i NR-regi: Egentlig pleje af Valore mose og gentælling af bestanden af markfirben på Glentehøj, er der i forhold til sidste år ikke sket noget. Førstnævnte er i gang, men der er nogle udfordringer med at bringe de gamle hydrologiske forhold tilbage til ”mose forhold”. Derudover er der stadig problemer med fodring af de græssende kvæg i mosen med brøddaffald...! (Steffen Bagger Sørensen arbejder på sagen) Og vedr. optælling af bestanden af markfirben ved Glentehøj mangler vi stadig rapporten fra Ravn Consult A/S.

En anden tilbagevendende sag i NR er etablering af vandhuller. Det har eksisteret i Køge Kommune i over 25 år - for at tilgodese bestanden af springfrø, der er karakteristisk i vores kommune og en bilag IV art. Dvs. strengt beskyttet i hele EU.

Igen i år havde kommunen via Natur handleplansbudgettet afsat 120.000 kr. til projektet, der er blevet forvaltet med DNs hjælp (Henrik). I år havde KPU dog valgt at skippe penge til dette gamle projekt, med begrundelse i at små biotoper ikke gav noget biodiversitet, så pengene skulle i stedet anvendes til store sammenhængende natur – gerne fonds finansieret.

Efter klage fra DN fik vi dog projektet tilbage på budgettet og der er nu etableret 2 gode vandhuller ude ved Ringsbjerg. Selvom det er korrekt at DN helst vil de store sammenhængende naturarealer er det i vores optik vigtigt med borgerinddragelsen ved de små overskuelige vandhulsprojekter, som man også kan se giver værdi i H. Bringsøes rapport.

Vi har også afholdt **dialogmøder med Vej, plan og Byrum**. Stadig et rigtig frugtbart forum, som Henrik, Richardt og Birgit deltog i.

Der blev igen talt om pleje af strandengen på Søndre strand. Lokalafdelingen har før sommerferien 2024 henvendt sig til Køge Kyst om tidsplanen for færdiggørelse af de vandregulerende forhold med afkanalisering af de store mængder overfladevand fra det fredede strandengsområde – som udestår. VPB har ikke selv umiddelbar mulighed for at foretage de nødvendige tiltag. Svaret var lovet efter sommerferien 2024 men Køge Kyst er endnu ikke vendt tilbage. (De holder åbenbart sommerferie hele året – eller mere end det).

Vi talte også om klippetidspunkter for de kommunale arealer ned mod søerne i Borup

Lokalafdelingen deltager også i den kommunalt forankrede arbejdsgruppe for Søndre strand. Ud over forvaltning, politikere og DN deltager de maritime foreninger og Bydelsforeningen. Det er blevet til et par konstruktive møder – i år - er det vegetationen nær vandet, der er den store sag for politikere. Skal det ligne en Bellevue stand eller skal den naturlige flora indfinde sig.

DN-Affaldsindsamling (6.april) er efterhånden blevet et veletableret arrangement rundt om i kommunen. Landsbyer og beboerforeninger laver en hyggedag ud af rengøringen af omgivelserne. Arrangementet kører efterhånden af sig selv uden lokalafdelingens hjælp. Der er måske ikke så mange indsamlingssteder men de

der er, gør rigtig meget ud af dagen. Nogle steder var der fællesspisning og på Søndre havn er DN Køge gået sammen med Bydelsforeningen om at afslutte arbejdsindsatsen med lidt at drikke samt fælles hygge til levende musik. Resultatet på landsplan var 80 tons indsamlet affald, og der deltog 190.000 børn og voksne. Indsamlingen fokuserede blandt andet på at få fjernet de mange engangsemballager, der findes i naturen. Der var i år særligt fokus var på at tælle og registrere engangsemballage, herunder 55.000 øl- og sodavandsdåser og 26.000 engangskopper.

Vej, Plan og Byrum afhentede i lighed med tidligere år det indsamlede affald efter anvisning fra "TIP Køge".

Hen over sommermånederne har vi afholdt nogle **børne (og et voksen!!) arrangementer**. Først d. 11. maj hvor der blev afholdt Familiedag i strandkanten i samarbejde med Naturskolen i Køge, Køge bugt Stenrev, Den Rullende Naturskole og Bydelsforeningen på Søndre havn. Arrangementet foregik på Søndre strand og var stor succes, da ca. 200 personer - børn med voksne - fik sig rigtig fine oplevelser i og nær vandet med fangst af diverse smådyr iført vaders for alle aldre. Der var dissekering af fisk, muslinger og krabber. Bydelsforeningen havde sørget for kaffevogn til de voksne og frugt og juice til børnene.

D.25. maj... meget tidligt en lidt halvvåd morgen - stod Leif igen for en nattergaletur i Regnemarks mose. Desværre var vi i alt kun tre deltagere Leif (Richardt og Birgit), men vi nød turen, hvor vi, ud over nattegalen, lyttede til en masse andre fuglestemmer i området. Dejlig tur.

D 31. august deltog vi Bydels foreningens Søndre Strand børnelegetag på Engkanten. Leif og Susanne fik både sat naturtatoveringer på hele bydelens børneflokk, men også DN's nye spor-dug kom i anvendelse. Vildsvinet fra Masnedøgade virkede igen som et godt trækplaster – for både børn og voksne – og Thomas Neumanns bøger om Frida og kragen gik som varmt brød – når man fik den som præmie efter at have været ude og finde/identificere nogle af strandengens planter og insekter.

D.6. september havde **VILD et heksebryg**-arrangement - i forbindelse med Naturens uge - på strandengen hvor de to druider – Marianne Mark og Charlotte Ralund fortalte om de spiselige planter der findes lige i vores baggård. Richardt bryggede heksebryg af de indsamlede planter og fortalte historier om Hekseafbrændingerne tilbage i vores lokale fortid med Køge Huskors.

Samme dag – også i regi af Naturens uge - holdt vi sammen med Friluftsliv i Køge og KLAR Forsyning Naturdag ved Skensved å. Her var det Frank, der var på banen og fortalte om hvilke fugle man kunne opleve i området.

D. 27. august var vi med Jan Henningsen og skibet NALA ude og se på hullerne efter sandsugning i Køge bugt. Det var lidt begrænset hvad vi fik set – vejret var ikke med os – så efter at vi havde set NCC's sandsuger - Argonaut i aktion, måtte vi returnere til Marinaen med uforrettet sag – og søsyge..!

Havets Folkemøde blev i år afholdt d. 28. juni på Stevns, hvor DN afdelingerne langs Køge bugt i samarbejde med Køge Bugt Alliancen igen havde fokus på vigtigheden af, at der endelig kommer gang i de mange tiltag, der p.t. blot tales om, men som ikke effektueres. Der var tre debatter om Trepårtens indflydelse på kvælstofudledning, råstofindvinding og evt. etablering Marin NNP. Derudover foregik der en masse marine lege -eller strandaktiviteter i vandkanten.

Det blev et rigtig godt arrangement. Ca. 2000 personer deltog i folkemødet i det herligste vejr. Dagen efter var der DN's landsdækkende Havnetværksmøde i Rødvig, hvor Jens deltog fra DN Køges side. Der deltog også repræsentanter fra Sverige og Norge. Det er godt med fællespræs på politikerne på tværs af grænserne for at forbedre vores fælles opgave med vandmiljøet.

Der bliver afholdt et møde i **vandløbsrådet** her i november som Richardt deltager i – lidt som modvægt til den overrepræsentation af landmænd der sidder i rådet.

Hasselmus i Magleskoven, der blev startet op 2022 i samarbejde med Svenstrup Gods, Naturskolen Svenstrup, der er en løbende proces, hvor kasserne tilses og tømmes for evt. materialer af smådyr og fugle der har brugt kasserne i løbet af året. I oktober 2024, blev ca.95 kasser tilset og det gav ingen resultat af spor fra Hasselmus. I foråret satte gruppen 2 vildtkamera op uden tegn på aktivitet. MEN 26 oktober i år, var gruppen i skoven og tjekke kasser igen 95, mange tomme, nogle med rester fra smådyr og fugle. Og så var der en kasse med red materiale, der godt kan være fra en Hasselmus. Henrik Bringsøe, der er medlem af gruppen har skrevet og snakket med forskellige eksperter på området, for at vi kunne få DNA testet reden, som vi tog med hjem og lagde i fryseren til senere undersøgelse

Henrik Bringsøe skriver her efterfølgende:

Det er stærkt, at vi har fået en vurdering og udtalelse fra Thomas Berg, Naturama Svendborg, der nok besidder Danmarks vigtigste ekspertise inden for Hasselmus. Thomas' væsentligste pointer: "Jeg synes bestemt at billederne peger kraftigt i retning af hasselmus, og jeg er meget tilbøjelig til at sige at der er en hasselmusrede." Når det gælder DNA-test af vores redemateriale, skriver Thomas: "... med jeres rede vil jeg også vove den påstand at en dna-test ikke er nødvendig". Det bliver spændende, når vi skal tjekke vores redekasser i Magleskov sammen med ham i september 2026! Endskønt han vurderer, at det ikke er nødvendigt at lave DNA-test af vores redemateriale, så ønsker vi at gå med "livrem og seler", når det gælder videnskabelig dokumentation.

DETTE fund vil være det første i Køge kommune at denne sårbare art. Så vi venter spændt på tilbagemelding på om det kan lade sig gøre og hvad prisen er for sådan en DNA-test. Stor tak til den gruppe af frivillige der arbejder med projektet. Henrik, Stian, Frank, Susanne, Elin og Leif. Måske kan vi på næste årsmøde fortælle mere om resultatet.

I juni måned søgte vi **midler fra BLÅT GULD** – Velux fonden til en undervandsdrone. Vi fik tildelt 80.000 kr. og er nu i gang med oplæring af droneførere til at undersøge og ikke mindst dokumenterer tilstanden i både åløb og havmiljø. Ansøgningen skete i samarbejde med Køge Bugt Stenrev og Køges Naturskole. DN – Stevn's får også brugsret til dronen. Spændende at se hvad vi kan fremvise at film fra havet. Evt. på næste årsmøde.

Klage, anke- og byggesager.

D. 9. september kom der **afslag på ansøgning om tilladelse til råstofindvinding i fællesområde 548-AA Køge**. Hurra.... Måske er miljøstyrelsen begyndt at lytte til de mange klager som bl.a. DN har sendt de sidste år. Det virker til at der er sket en holdningsændring mod industriens rovdrift på havbunden. Forhåbentlig får denne afgørelse og holdningsændring også indflydelse på afgørelsen af NCC indvindingsansøgning til forsat sandsugning ved Juels Grund.

Arbejdet med gennemgang af **dispensationsansøgninger/tilladelser** fra diverse natur- og miljøbekendtgørelser sker løbende med de øvrige aktiviteter.

Vi har deltaget i et fredningssyn ved Herfølge kirke i år, hvor et nyt redskabsskur/stald ville ændre udsigten ind over kirken fra nordlig retning.

Der har været en del **borgerhenvendelser** vedr. diverse muligvis problematiske sager for naturen i kommunen.

En del af henvendelserne bærer præg af at DNs omdømme skal afhjælpe helt personlige problemstillinger og ikke så meget varetage naturmæssige hensyn.

Foreningen og borgere tæt på Energipark Vallø ønsker stadig DNs medvirken til modstand mod projektet. Vi har deltaget i de to borgermøder, men har ellers valgt at afvente resultatet af de indledende undersøgelser, før vi griber til evt. klager. Overordnet er det vores holdning at VE anlæg er en nødvendighed. Men det skal selvfølgelig ikke ske på bekostning af fredede dyrearter. Henrik Bringsøe har her i oktober netop sat fokus på tilstedeværelsen af bla. springfrø i Lellinge Frihed i en gedigen rapport som er blevet offentliggjort i mail til politikere og artikel i pressen.

En borger ønskede hjælp i forbindelse med rågedrab i Ølsemagle. En anden fugle interesseret var bekymret for at besøgende til det nye Hotel på Marinaen (Rox Resort) kunne påvirke fuglebestanden i Tangmoseskoven. En borger ønskede at vi gik ind i sagen med fældning af den skovbevoksning der ligger ved Køge stadion, hvor der skal etableres nye boliger. Der var en bestand af flagermus, som borgeren mente kunne/skulle stoppe fældningen.

Her i efteråret har vi fået en henvendelse om hjælp til hvordan solcelleanlæg på markerne i Ringsbjerg op langs motorvejen, kan etableres så naturen får første prioritet.

Vi har været ude og fortælle Jagtforeningen i kommunen om lokalafdelingens aktiviteter og der er to andre foreninger, der har bedt os komme og fortælle om hvilke ønsker vi har til naturtiltag i kommunen.

Lige før sommerferien sendte vi i lokalafdelingen fire spørgsmål om Grønne emner ud til de politiske partier. 8 partier er vendt tilbage med svar. Dejligt! Svarene er - i deres fulde længde – sendt ud til DN-Køges medlemmer, med lidt analyse og grafik af svarene. Uddybning af politikernes svar er også blevet behandlet i pressen.

Den landspolitiske Grønne trepart har givet meget arbejde her i Køge. Desværre har der ikke været krav til kvælstof reduktion i vores Trepert, så det indledende arbejde her inden sommerferie har være en hård opgave for DNs udsendte. På trods af det manglende krav for kvælstofreduktion, har Fokus i Lokal Trepert Køge Bugt været at udtage lavbundslande for at nå i mål med Køge Bugt trepartens potentiale for udtagning af lavbund, og dermed kvælstof- og klimaindsats.

Fra landbrugets side har der været ønske om udelukkende at fokusere på at komme i mål med kvælstof og kuldioxid, og skubbe indtegnning af natur og skov til næste års arbejde i treparten. Det ønske har DNs repræsentanter imødekommet under forudsætning af, der er blevet lavet et skriftligt tillæg - et såkaldt aftalenotat til omlægningsplanen - hvor parterne har givet hinanden hånd på, at arbejde videre med natur og skov i 2026. Dette arbejde ser DN frem til.

Da statsministeren var på promoveringsrundtur rundt i landet og landede i Køge, blev vi i lokalafdelingen bedt om at fortælle om vores oplevelse af arbejdet med Den Grønne Trepert.

Ud over den egentlige lokale grønne trepart har Maria Stærke ønsket en såkaldt kommunal lokal trepart i Køge, hvor vi fra DN, L&F (Torben Hansen) og Marie Stærke taler om mulige fællesløsninger på nødvendige naturtiltag – udelukkende med fokus på Køge kommunes bidrag. Ideen er selvfølgelig god nok og kan fremme den grønne sag på lange bane, men kan give misforståelser i forhold til ansvarsfordelingen – hvem er det der træffer de endelige beslutninger.

Naturkorridoren

DN Køge deltager i en arbejdsgruppe i DN, der arbejder på at gøre den nuværende reservation til transportkorridor (Ring 5) til en reservation til sammenhængende natur, hvor vi kan få en 60 km sammenhængende grøn korridor fra Naturnationalpark Nordsjælland og ned til syd for Køge. Korridoren vil kunne rumme flere af de grønne områder i Køge. Flere lokale politikere har tilkendegivet, at de støtter initiativet. (og her kan jeg afsløre at i morgen offentliggøres brochuren med Naturkorridoren – Det er Richardt der har repræsenteret DN Køge i den gruppe. Måske kan du fortælle lidt mere??)

Afslutning

Et lille opråb.

Vi er en lille flok, der driver værket her i DN Køge i det daglige. Vi kunne rigtig godt bruge nogle flere kræfter. Personer der har lyst til at give en hånd som aktive. Det kan med hjælp til enkelte events, stå for hjemmeside, være arme og ben, være med ved børneaktiviteter/vandaktiviteter, arrangere ture eller være med til gennemgang af miljøgodkendelse/nye lokalplaner eller andre sager af naturmæssig karakter som kunne have interesse.

Det var året der gik. Måske er noget glemt, men jeg synes, at vi igen har haft et aktivt år – som vi kan være stolte af. Vi har i hvert fald forsøgt at gøre en forskel og tale naturens, klimaets samt miljøets sag. Der er etableret nye gode samarbejder på tværs af interesseområder. Det håber vi forsætter næste år/periode, så naturen i Køge kommune kan få bedre eller bedst mulige forhold.

Sidste medlemsopgørelse viser at der i år er 1299 medlemmer. (12 flere end sidste år. 32 VILD medlemmer 6- erhvervsmedlemmer og 78 nye medlemmer 3/mdr.)

PBV Formand Birgit Mindegaard